gemeente
Barneveld

Memo

Datum:
7 mei 2024

Onderwerp: Oplegmemo terugkoppeling raadsrapporteurs VGGM

Ter attentie van: de raadsleden

Afzender: De heren Van den Broek en De Kool

Op de vergadering van de raad van 29 mei 2024 en de commissie Bestuur van 14 mei 2024 staat de Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden. Deze is in het overleg met de raadsrapporteurs in januari besproken.

Aanleiding
Op 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Als gevolg van deze wijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen binnen twee jaar de gemeenschappelijke regeling aanpassen.

Verbetering betrokkenheid raad
Op grond van de nieuwe Wgr gelden nieuwe termijnen voor de begrotingscyclus om de gemeenteraden meer positie te geven in de begrotingscyclus. In artikel 31 van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling VGGM is nu expliciet een termijn opgenomen voor het toezenden van de kaderbrief en de gelegenheid hierover een zienswijze naar voren te brengen. De kaderbrief wordt vóór 1 december, van het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de begroting dient, ter zienswijze aan de raad voorgelegd. Daarnaast is de termijn aangepast voor het toezenden van de ontwerpbegroting (van 8 weken naar 12 weken voor vaststelling) en de vaststelling van de begroting (van 1 juli naar 15 september). Dit zodat de cyclus van VGGM beter aansluit op onze eigen gemeentelijke cyclus.

Governance
Daarnaast is inhoud gegeven aan de bestuurlijke wens van het Algemeen Bestuur om de governance van VGGM aan te passen. De belangrijkste verandering is het instellen van twee bestuurscommissies: veiligheid en publieke gezondheid. De bestuurscommissie veiligheid bestaat uit burgemeesters. Onderwerpen die hier onder meer aan de orde komen zijn crisisbeheersing en brandweer. De bestuurscommissie publieke gezondheid bestaat uit wethouders. Hierin komen onderwerpen als de GGD en ambulancezorg aan de orde.

De bestuurscommissies kunnen hun overgedragen bevoegdheden slechts uitoefenen binnen de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders, waaronder de financiële kaders in de vastgestelde begroting. Met deze nieuwe governance kunnen leden van de bestuurscommissies zoveel mogelijk zelf besluiten over inhoudelijke vraagstukken vanuit de eigen gemeentelijke portefeuille.

De focus van het Dagelijks Bestuur ligt in deze nieuwe governance minder bij de inhoud van de verschillende beleidsvelden en meer bij de bedrijfsvoering. Daarmee wordt de rol van het Dagelijks Bestuur, en als gevolg daarvan het aantal leden van het Dagelijks Bestuur, kleiner.

Zienswijze

Nieuwe gemeenschappelijke regeling
Positief is dat met de nieuwe gemeenschappelijke regeling de betrokkenheid en positie van de raad wordt vergroot. Bij de begrotingscyclus wordt de positie vergroot door de kaderbrief die jaarlijks tijdig aan de raden wordt aangeboden en met gelegenheid om een zienswijze naar voren te brengen.

Door het college wordt voorgesteld geen zienswijze in te dienen op het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling. Dit onderschrijven wij.

Ontwerp-bijdrage regeling
De regeling is conform de huidige besluiten op welke wijze de bijdragen berekend worden. Met het oog op eventuele toekomstige besluiten is in de nieuwe regeling vastgelegd dat de bijdrage van de gemeenten wordt vastgelegd in een separate bijdrageregeling. De bijdrageregeling wordt voorafgaand aan vaststelling voor zienswijze aan de raad aangeboden. Zo hoeft, bij toekomstige wijzigingen, niet de gehele Gemeenschappelijke Regeling ter zienswijze aan de raad voorgelegd te worden.

Door het college wordt voorgesteld geen zienswijze op de ontwerp Bijdrageregeling in te dienen. Dit onderschrijven wij.

Instellingsbesluit Bestuurscommissies
Met dit instellingsbesluit worden bevoegdheden van het Algemeen Bestuur overgedragen aan de bestuurscommissies. Met deze nieuwe governance kunnen leden van de bestuurscommissies zoveel mogelijk zelf besluiten over inhoudelijke vraagstukken vanuit de eigen gemeentelijke portefeuille. De bestuurscommissies leggen vervolgens verantwoording af aan het Algemeen Bestuur. Daarmee houdt het Algemeen Bestuur toezicht op de bestuurscommissies vanuit haar toezichthoudende rol op VGGM als geheel, als vertegenwoordiger van het college en als verantwoordelijke om verantwoording af te leggen aan raad en college. Hiermee wordt voorkomen dat, door het overdragen van taken en bevoegdheden aan de bestuurscommissies, de raden worden beperkt in de uitoefening van hun controlerende taken en verantwoordelijkheden.

Door het college wordt voorgesteld geen wensen of bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voornemen van het algemeen bestuur VGGM om een Instellingsbesluit Bestuurscommissies vast te stellen. Dit onderschrijven wij.

Proces
Deze wijziging van de regeling vraagt om twee rondes langs de raden. De eerste ronde betreft de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen over het ontwerp wijzigingsbesluit door de gemeenteraad op grond van artikel 1 lid 3 Wgr. Na behandeling in het Algemeen Bestuur in juli 2024 zal de tweede ronde in september 2024 volgen. Deze betreft het vragen om toestemming aan de gemeenteraad op grond van artikel 1 lid 4 Wgr om het definitieve wijzigingsbesluit vast te kunnen stellen.

De nieuwe regeling treedt per 1 januari 2025 in werking.

Naast de bijdrageregeling zal ook de participatieregeling (artikel 14) en het informatieprotocol (artikel 26) nog ter zienswijze aan de raad worden voorgelegd. De planning hiervan is nog niet bekend.

Participatieregeling
De Wgr stelt aanvullende verplichtingen over de wijze waarop ingezetenen van de deelnemende gemeenten en belanghebbenden betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid. Tijdens de bijeenkomst met raadsleden is de wens uitgesproken dat VGGM als uitvoeringsorganisatie zoveel mogelijk aansluiting zoekt bij het participatiebeleid in de gemeenten. Het algemeen bestuur zal de wijze van participatie vastleggen in een participatieregeling. Deze wordt op een later moment ter zienswijze aan de raad voorgelegd

Informatieprotocol
In een informatieprotocol staat beschreven op welke wijze raden actief worden voorzien van informatie van het bestuur die nodig is voor het vervullen van hun taak en die voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid nodig is. Ook dit informatieprotocol zal door het algemeen bestuur worden opgesteld en op een later moment aan de raad ter zienswijze voorgelegd.

Conclusie raadsrapporteurs
Wij adviseren geen zienswijze kenbaar te maken op het ontwerp van de gemeenschappelijke regeling VGGM en de ontwerp Bijdrageregeling VGGM en geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van het voornemen van het Algemeen Bestuur VGGM om een Instellingsbesluit Bestuurscommissies vast te stellen.